

D ů v o d y:

Podle souhlasného přednesu stran, z něhož jest, hledíc k § 266, 267 c. ř. s. vycházeti, zabavil žalobce pod spisovou značkou E 2621/27 okresního soudu v B. pro své vykonatelné pohledávání pohledávku dlužníka, okresního silničního fondu v B. u žalované pojišťovny, kterou u ní fond měl z důvodu pojištění proti povinnému ručení. Strany byly shodné v tom, že uvedená pohledávka byla žalobci přikázána k vybrání. Jak stranami bylo předneseno, pokud se týče bylo zjištěno, byla exekuce E 2621/27, pokud šlo o přikázání pohledávky, usnesením ze dne 31. října 1927 odložena. Nebylo ve sporu před prvním soudem tvrzeno, že bylo v té době o pokračování v uvedené exekuci zakročeno, případně, že v ní bylo pokračováno (§ 44 ex. ř.). Údaj dovolatelův v dovolání, že prý pokračování v exekuci ve sporu tvrdil, není podle spisů správný. V prohlášení žalobce při jednání ze dne 17. prosince 1928, že odklad pozbyl významu, protože opoziční žaloby, k vůli nimž odklad byl povolen, byly zamítnuty, nelze shledávati tvrzení o pokračování v exekuci. Pokračovati v odložené exekuci lze podle § 44 ex. ř. jen k návrhu. Že takový návrh byl učiněn, žalobce ve sporu nepřednesl. Ani žalovaná pojišťovna ve sporu neuplatňovala, že exekuce byla následkem zaplacení zrušena. K uvedeným okolnostem, jak v předu řečeno, přihlížeti nelze a přihlížel k nim odvolací soud neprávem. Odklad exekuce má podle §§ 42 a násl. ex. ř. za následek, že se po dobu jeho trvání v exekuci nemůže pokračovati. Když tedy exekuce E 2621/27 byla usnesením ze dne 31. října 1927 odložena, nebylo lze, pokud se týče nebylo přípustno, za trvání odkladu nastoupiti žalobou o vydobytí, ať již o zaplacení nebo složení na soud (§ 307 ex. ř.) přikázané pohledávky a první soud právem žalobu, kdyžť podle přednesu stran odklad exekuce ještě v době vynesení jeho rozsudku trval, případně pokračování o exekuci ještě povoleno nebylo (§ 44 poslední odstavec ex. ř.), pro tentokrát zamítl. Potvrdiv tento rozsudek, odvolací soud (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) nepochybil.

Čís. 12545.

Přijal-li objednatel dílo třebaš nehotové nebo vadné bez výhrady jako splnění smluvní povinnosti k dodání díla, nemůže již poukazem na § 1170 obč. zák. odepřítí úplatu, nýbrž je na něm, aby i se své strany smlouvu splnil, a může se domáhati jen dodatečného dodání toho, co na dohotovení díla ještě schází, pokud se týče může uplatňovati jen svůj nárok ze správy podle § 1167 obč. zák. a z toho důvodu požadovati po případě snížení úplaty.

Zda podle vůle stran dílo byť i nikoli úplně hotové nebo vadami stížené jest považovati za dílo převzaté jako plnění smluvní, posouditi jest podle okolností případu.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1933, Rv I 1847/31.)

Stavitel František P. provedl žalovaným nástavbu domu. Ze své pohledávky proti žalovaným na úplatu za provedenou stavbu postoupil

František P. žalující firmě 5.000 Kč, jež je proti žalovaným zažalovala. Žalovaní namítli najmě, že jim byla odevzdána nástavba nehotová a vadná. Procesní soud první stolice žalobu pro tentokráte zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Především jest se zabývati výtkou nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís 4 c. ř. s.), spatřovaného dovolateli v tom, že odvolací soud přes to, že nástavba jejich domu, za niž část úplaty je v projednávaném sporu požadována, není úplně dohotovena a vykazuje četné a značné vady, neuznal žalobu za předčasnou a změnil rozsudek prvního soudu, jímž žaloba z toho důvodu pro tentokrát byla zamítnuta. Úplata za dílo, nebylo-li jinak ujednáno a nejde-li o výjimky v § 1170 obč. zák. stanovené, je zpravidla splatna až po skončení díla (§ 1170 obč. zák.). V souzeném případě nebylo jinaké ujednání tvrzeno a o výjimky v § 1170 obč. zák. stanovené nejde. Jak v rozhodnutích nejvyššího soudu, z nichž zejména jest uvésti čís. 4569 a 8476, bylo vícekrát vysloveno a blíže dovoděno, je úplata za dílo podle § 1170 obč. zák. splatna po bezvadném skončení díla a jen nepatrné, s malým poměrně nákladem snadno odstranitelné vady nepadají na váhu. Nižšími soudy je zjištěno, že jak tvrdili žalovaní, práce na nástavbě nejsou všechny provedeny a provedené práce, zejména truhlářské, že vykazují četné a značné, v napadeném rozsudku blíže uvedené vady. Podle znalce a jak seznal odvolací soud, činil by nedoplatek za nástavbu po zaplacených 123.000 Kč částku 22.101 Kč 60 h, náklad na dohotovení nástavby a na opravu vad přibližně 10.000 Kč. Nejde podle toho o nepatrné, s menším nákladem snadno odstranitelné nedodělky a vady. Okolnost, že dílo není úplně hotovo a že má i vady, nezpůsobuje však vždy sama o sobě, že odměna za dílo není splatna. Pro otázku splatnosti její jest rozhodným, zdali dílo bylo objednatel jeho přijato jako smluvní plnění. Přijal-li objednatel dílo třeba nehotové nebo vadné na splnění smluvní povinnosti k dodání díla, nemůže již poukazem na § 1170 obč. zák. odpřítí zaplacení úplaty, nýbrž je na něm, by i se své strany smlouvu splnil. To plyne z povšechně platícího ustanovení § 1052 obč. zák. Nesejde pak na tom, že dílo vykazuje nedodělky a vady. Vždyť objednatel nebyl povinen přijati vadné nebo nedohotovené dílo, a učinil-li tak přes to a to bez výhrady, může se domáhati jen dodatečného dodání toho, co na dohotovení díla ještě schází, pokud se týče může uplatňovati jen svůj nárok ze správy podle § 1167 obč. zák. a z toho důvodu požadovati po případě snížení úplaty, nemůže však vůbec odpírati úplatu jako nesplatnou (čís. 6739 sb. n. s.). Zdali podle vůle stran dílo byl i nikoli úplně hotové nebo vadami stížené jest považovati za dílo převzaté jako plnění smluvní, jest posouditi podle okolností případu. Odvolací soud má v souzeném případě stavbu za dohotovenou a odměnu za splatnou proto, že třeba některé méně významné součástky stavby nebyly dodány a některé práce byly provedeny vadně, přece stavba jest ve svém celku obyvatelná a vyhovuje účelu, jemuž má sloužiti a jemuž po úřední

kolaudaci i slouží, jsouc obývána. Okolnosti odvolacím soudem uváděné mají ovšem význam pro výklad vůle stran (§ 863 obč. zák.), zdali žalovaní jako objednatelé stavbu přes zjištěné nedostatky přijali jako splnění smluvní a zdali proto odměna stala se splatnou. Pro posouzení to však nestačí jen uvedené okolnosti, nýbrž třeba se zřetelem na tvrzení žalovaných, že odpírali placení dokud stavba nebude dokončena, zjistiti i okolnosti, za jakých žalovaní nástavbu vzali v užívání. Učinili-li tak s výslovnou výhradou platiti až po dohotovení a tohoto se při tom dožadovali, nebylo by lze v tom, že do nástavby se nastěhovali, případně nájemníkům nastěhovati se dali, shledávati převzetí díla jako smluvního plnění. Po této stránce se však nižší soudy věci vůbec neobíraly a potřebných zjištění neučinily. Pro tento nedostatek nemůže ovšem dovolací soud rozhodnouti ihned ve věci samé a bylo proto rozhodnouti, jak se stalo, aniž bylo třeba obíratí se dalšími vývody dovolání.

Čís. 12546.

Při úplatném postupu ručí postupitel za správnost a dobytost postoupené pohledávky i, stal-li se postup na místě placení a nikoliv k zajištění.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1933, Rv I 1946/31.)

Žalovaná firma postoupila žalující firmě, s níž byla v obchodním spojení, svou pohledávku 60.000 Kč za firmou U. O jmění firmy U. bylo napotom zahájeno vyrovnací řízení. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se postupnice na postupitelce z důvodu § 1397 obč. zák. zaplacení 62.267 Kč 65 h (postoupené pohledávky 60.000 Kč a úroků z ní). Procesní soud prvního stádu přisoudil žalobkyni 41.267 Kč 65 h (to, co nebylo kryto dosud nesplatným vyrovnáním), co do zbytku žalobu pro tentokrát zamítl, ježto jde o vyrovnací kvotu, již má platiti žalobkyni firma U., kterážto vyrovnací kvóta není dosud splatná. K odvolání žalované firmy odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované.

Důvody:

Co se týče výtky nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není správné tvrzení dovolatelky, že odvolací soud nečiní rozdíl mezi postupem pohledávky k zajištění a postupem na místě placení. Odvolací soud vyslovil v napadeném rozsudku, že dovolatelka jako postupitelka, protože jde o postup úplatný, ručí podle §§ 1397 a 1414 obč. zák. za správnost a dobytost postoupené pohledávky i kdyby, jak tvrdila, postup se stal na místě placení a nikoli jen k zajištění. Tento názor odvolacího soudu je správný, odpovídá ustanovení citovaných §§ obč. zák. a též § 316 ex. ř. (srovnej sb. n. s. čís. 1853, 7101). Opačné stanovisko dovolatelky, že při postupu na místě placení jest postupitel všelikého ručení, najmě i ručení podle § 1397 obč. zák. za správnost a dobytost postoupené pohledávky prost, nemá v zákoně oporu. Podle zjištění nižších soudů ukázala se částka 41.267 Kč z postoupené pohledávky za postoupenou dlužnicí firmou U. nedobytnou, ohledně částky